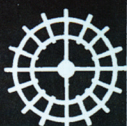
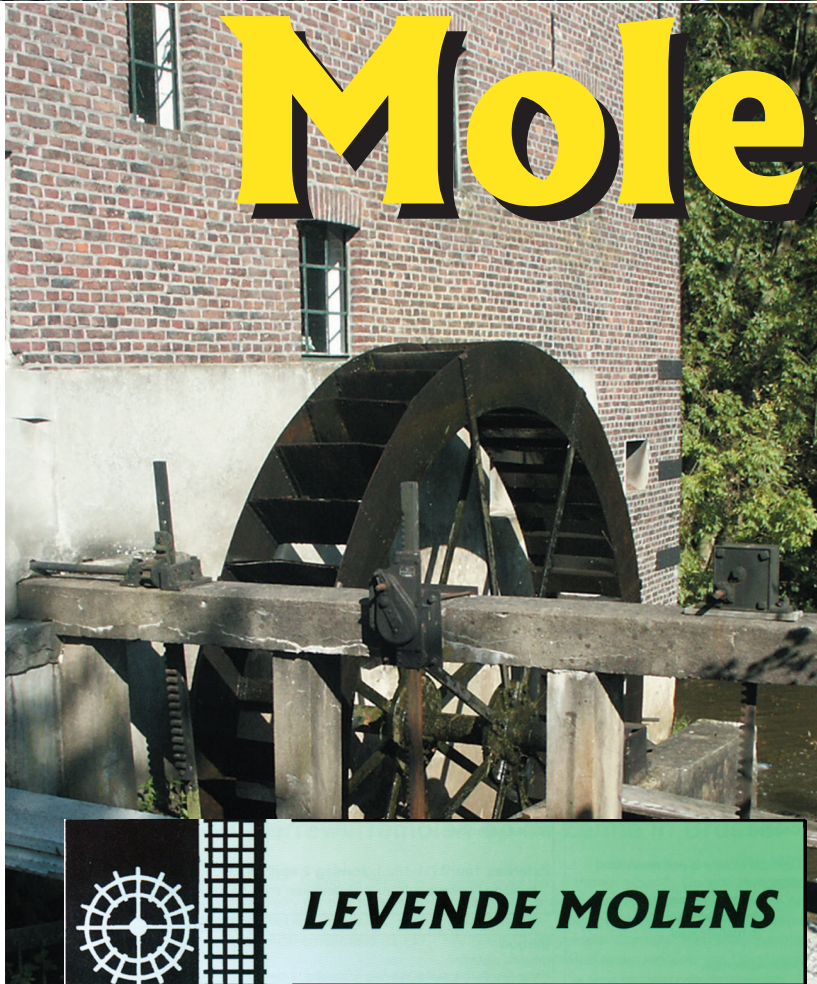

**Draait de molen of staat de deur open,
ga dan gerust binnen.**

Vlaamse

Molengids

LEVENDE MOLENS

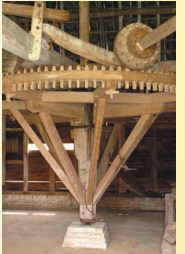
Standaard- staak- of standerdmolen:
Houten molen die op één punt steunt en waarvan de molenkast 360° kan worden gedraaid. Kan een open of een gesloten voet hebben.
Is de oudste molenvorm en werd voor het eerst in Vlaanderen gebouwd in de 12de eeuw. Vanuit Vlaanderen verspreidde dit molentype zich later over heel Europa

Bovenkruier:
Stenen of houten molen waarvan enkel de kap (dak) kan worden gedraaid over 360°. Wanneer de molen op de grond staat, spreken we over een grondzeiler; wanneer hij op een berg staat, is het een beltmolen en wanneer hij een stelling heeft, spreken we over een stellingmolen.

Watermolen
Molen die zijn kracht haalt uit de energie van stromend water. Bij een onderslagmolen duwt het water onderaan op het waterrad, dat aan het draaien gaat. Bij een bovenslagmolen valt het water boven op het rad, dat draait door het gewicht van het water. Bij een middenslagrad komt het water op het midden van het rad.

Rosmolen:
Molen die zijn kracht haalt uit de energie van een dier dat rondloopt. Vroeger werden verschillende soorten dieren gebruikt, zoals paard, ezel, os en hond. Als men ver genoeg in de tijd terug gaat, werden hiervoor ook slaven gebruikt.

Bezoek eens een molen in Vlaanderen

Eeuwenlang hebben wind- en watermolens ervoor gezorgd dat de mensen hun dagelijks brood op tafel kregen. Immers, het door de boeren geteelde graan kon enkel na malen gebruikt worden om er brood van te maken. Niet enkel graan werd gemalen, maar ook eikenschors nodig voor het bewerken van huiden (lederproductie); in de olieslagmolens werd uit kool- en lijnzaad olie geslagen die moest dienen voor verlichting, koken en bakken. Verder waren er nog vele andere industriële toepassingen, zoals het zagen van hout en steen, het vullen van stoffen, het maken van papier, het zwingelen van vlas, enz.

Door de opkomst van andere energiebronnen dan wind en water begon vanaf 1900 de teloorgang van de molens. Van de vele honderden wind- en watermolens die er in Vlaanderen toen nog waren, blijft er nog slechts ongeveer vijf procent over.

Gelukkig werd er de laatste 30 jaar hard gewerkt om wat er nog overbleef te restaureren en opnieuw in bedrijf te brengen, en dit met de hulp van vrijwillige molenaars.

Regelmatig openen de molenaars de deur van hun wind- of watermolen voor bezoekers. Deze kunnen zich dan een beeld vormen van wat een malende molen in werkelijkheid is en wat onze voorouders moesten doen om hun dagelijks brood op tafel te krijgen.

Met deze uitgave wil Levende Molens vzw een handige gids bezorgen aan zowel molenliefhebbers als iedereen die er eens op uit wil trekken om een stukje verleden in werking te zien.

De kaart in deze gids wil enkel een indicatie geven over de verspreiding en de concentratie van de molens in Vlaanderen en maakt het de bezoekers eenvoudiger om de molens in een bepaalde streek te vinden.

In deze uitgave werden de decimale coördinaten van de molens opgenomen. Dit maakt het eenvoudiger om een molen te zoeken met gps.

Ook waar het niet zo is aangegeven zijn de meeste molens open op de molendagen zoals Molendag in Vlaanderen en provinciale molendagen.

De Molengids werd samengesteld door vrijwilligers waarvoor onze dank.

Informatie over de molendagen kan bekomen worden via:

Levende Molens vzw, <http://www.levendemolens.be>
<http://www.levendemolenslimburg.be>

Ludo Hurkmans, T 011/64.88.47 (Limburg)

Jef Druyts, T 014/300.399 (Antwerpen)

Wilfried Nijs, T 0496/38.20.24 (Vlaams-Brabant)

Maria De Rooze, T 09/348.41.38 (Oost-Vlaanderen)

en Provinciaal Molencentrum MOLA, T 09/342.42.40, mola@oost-vlaanderen.be (enkel open van mei tot oktober)

Levende Molens vzw

Levende Molens werd opgericht in 1977 en heeft als belangrijkste doel het behoud en restauratie van wind- en watermolens in Vlaanderen. Om de twee jaar organiseert de vereniging een molenaarscursus.

De vereniging publiceert een tijdschrift (6 nummers per jaar) waarin zowel molenstudies als actueel molennieuws opgenomen worden. De werking van de vereniging steunt op werkgroepen die actief zijn in de verschillende provincies. Nuttige informatie: het lidgeld bedraagt per jaar € 23,00 voor België en € 28,00 voor Europa te betalen via bankrekening Iban: BE36 4340 0148 2181, BIC: KREDBEBB

Maatschappelijke zetel: Watermolenweg2, B 2490 Balen, T 014/300.399, voorzitter@levendemolens.be

Secretariaat: Maria De Rooze, Kapellestraat 73, B 9160 Lokeren, T 09/348.41.38, mariaderooze@telenet.be

Website: <http://www.levendemolens.be>

Molenzorg Zuid-Limburg vzw

Is al ruim 25 jaar actief in Zuid-Limburg. Contact: Marcel Vandeweert, T 011/82.14.07

Laatste zondag van april

Molendag in Vlaanderen

van 10:00 tot 18:00 u

Vlaams-Brabant

B22 AARSCHOT, Witte Molen
Herseltsesteenweg 162

beltmolen
N 51,00167 O 4,83447

B1 ALSEMBERG (Beersel), Herisemmolen Watermolen
Fabrieksstraat 20. N 50,73358 O 4,31812
De enige werkende papier- en graanmolen in Vlaanderen. Bovenslagrad. Open: van 1/03 tot 30/11 op ma, di, do en vr van 09-16:30 u en op 1ste en 3de zond van de maand het ganse jaar op afspraak voor groepen.
Info: T 02/381.07.70; info@hersisem.be; http://www.herisem.be

B2 BEISEM (Herent) Heersemolen Watermolen
Leuvenstraat 55. N 50,90860 O 4,61534
Graanmolen met bovenslagrad.
Info: T 016/48.95.45

B3 DIEST, Lindenmolen Standaardmolen
Omer Vanaudenhovelaan. N 50,98396 O 5,06209
Gebouwd in 1742. Stond eerst in Schaffen en later in Assent.
Open: na afspraak. Info: T 013/31.15.28 of 0496/38.20.24

B4 GELRODE (Aarschot), Moedermeule Standaardmolen
Hondsheuvel 3. N 50,96173 O 4,79364
Opgetrokken in Mechelen in 1667. Open voet.
Open: 1ste en 3de zondag van de maand.
Info: T 013/31.15.28 of 0478/87.79.00

B5 GRIMBERGEN, Liermolen Watermolen
Vorststraat 8. N 50,93654 O 4,37276
Graanmolen met onderslagrad. 1341/17de eeuw. Maalvaardig
Open: van 14-18 u. maaldemonstratie op 1ste en 3de zaterdag van de maand.
Info: Museum voor de Oudere Technieken, T 02/270.81.11

B6 GRIMBERGEN, Tommenmolen Watermolen
Tommenmolenstraat 18. N 50,93763 O 4,37945
Graanmolen met onderslagrad. 1382/17de eeuw. Maalvaardig.
Open: WE 14-18 van 01/04 tot 30/09
Info: Museum voor de Oudere Technieken, T 02/270.81.11

B20 HEVERLEE (Leuven) Molen Abdij van Park Watermolen
Abdij van Park N 50,864190 O 4,71463
Eerste molen stond hier reeds in 1285. Molen van de abdij, maalvaardig. Drie steenkoppels, pletter en een grote buil/graukuiser.

B21 HOEGAARDEN (Hoksem) Molen van Hoksem Watermolen
Sint-Jansstraat 14 N 50,80197 O 4,87377
Maalvaardig. Reeds vermeld in 1340 als slagmolen. Nu korenmolen met turbine. Open: op afspraak. Info bart.detaye@skynet.be

B7 KEERBERGEN, Heimolen Standaardmolen
Molenstraat. N 51,00506 O 4,64187
Op deze plaats gebouwd in 1722. Maalvaardig.
Open: elke laatste zondag van de maand van 13-18 u.
Info: Gemeente Keerbergen T 015/50.90.61

B8 KEERBERGEN Hondenmolen
Haachtse baan 85a. N 51,00056 O 4,63389
Gelegen in heemkundig museum "de Botermolen".
Open: op zondag van Pasen tot 30/09 van 14-19 u.
Info: Marijke Van Nimmen, T 015/34.47.38

B9 LANDEN, Molen van Rufferdinge Watermolen
Molenbergstraat 4. N 50,75243 O 5,08493
Bovenslagmolen 4 m, reeds vermeld in de 12de eeuw. Maalvaardig.
Open: van Pasen tot 30/09 wekdagen van 13:00 tot 16:30, WE van 14:00 tot 17:00. Zomervakantie ook van 09:00 tot 12:00. Winter van 13:00 tot 16:00 op wekdagen, maandag gesloten.
Info: T 011/88.34.68

B10 LANGDORP (Aarschot), Heimolen Standaardmolen
Windmolenstraat. N 51,01056 O 4,89639
Gebouwd in 1662. Maalvaardig gerestaureerd in 1999.
Open: 1 mei tot 1 oktober, elke 2de en 4de zondag van de maand 10-17 uur. (van 13 tot 17u door vrijwilligers van Natuurpunt. Dan draait de molen NIET, maar is wel toegankelijk)

Van 1 oktober tot 1 mei: elke 2de en 4de zondag van de maand 10-13 uur. Info: Bert Corten, Aarschot (tel. 016 57 01 57), Bart Goossens, Langdorp (tel. 016 57 28 04), Luc Storms, Rillaar (tel. 016 50 12 13)

B12 LONDERZEEL, Merelaantje Standaardmolen
Holle-Eikstraat 34. N 51,01657 O 4,30733
Kleine molen op een molenkot in 1930 door Alfred Ronse gebouwd te Gistel, in 1938 overgebracht naar Slijpe en in 1973 hier opgericht. In herstelling.

B19 LUBEEK, Molen Moiné beltmolen
Broekstraat 29. N 50,88417 O 4,84167
Romp van beltmolen met daarin een goed behouden mechanische maalderij. Open: te bezoeken op afspraak. Info: T 016/62.11.35 of 0497/03.17.20

B11 MALDEREN (Londerzeel), Heidemolen Standaardmolen
Molenheide 25. N 51,01279 O 4,24077
Reeds vermeld voor 1475. In herstelling

B13 O.-L.-VROUW-LOMBEEK (Roosdaal), Hertboomolen Standaardmolen
Molenkauter 9. N 50,82304 O 4,09464
Gelegen in een prachtig open molenlandschap.
Open: elke zondag, 11-17 uur; 1 mei-30 sept.: ook op alle officiële feestdagen, 11-17 u.; of na afspraak.
Info: tel. 054 518707, info@windmolen.be

B14 RILLAAR (Aarschot), Molen te Leefdael Watermolen
Molendreef 30. N 50,97709 O 4,89734
Oudste vermelding 1378. Middenslagrad van 6 m. Maalvaardig.
Open: na afspraak
Info: T 016/50.02.67

B15 ROTSELAAR, Molen Van Doren Turbinewatermolen
Molenstraat 2. N 50,94730 O 4,70306
De molen bestond al voor 1217. Turbine geplaatst in 1902.
Open: na afspraak.
Info: dirk.vansintjan@ecopower.be T 016/44.84.35

B16 SCHAFFEN (Diest), Molen van het Dorp Standaardmolen
Kerkstraat. N 51,00693 O 5,08129
In 1904 overgebracht uit Beverlo (1826). Maalvaardig.
Open: 1ste en 3de zondag van de maand van 10-13 u. of na afspraak voor groepen. Info: wilfried.nijs@telenet.be, T 0496/38.20.24

B17 SINT-GERTRUDIS-PEDE (Dilbeek) Watermolen
Lostraat 84. N 50,82520 O 4,21020
Molen met bovenslagrad en hondenmolen. Maalvaardig.
Open: 2de en 4de zondag van de maand van 14-17 u.
Info: toerisme@dilbeek.be; www.dilbeekserfgoed.be

B18 SINT-JORIS-WINGE (Tielt-Winge), Gempemolen Watermolen
Gempestraat 56. N 50,90830 O 4,85328
Tot 1728 abdijmolen van de Norbertinessen van Gempe. Maalvaardig.
Open: 1ste zondag van de maand van 14-18 u of na afspraak. Info: T 0496/38.20.24, wilfried.nijs@telenet.be of T 016/44.62.06, rudy.janssens@telenet.be

Brussels Hoofdstedelijk Gewest

BH1 ANDERLECHT, Luizenmolen Standaardmolen
Vlindersstraat. N 50,83406 O 4,26736
Nieuwe molen ter vervanging van de in 1955 verdwenen molen. Maalvaardig.
Open: elke 2de en 4de zondag van de maand van 14-17 u.
Info: vzw Luizenmolen, T 02/520.43.59, http://users.skynet.be/luizenmolen

BH2 Sint-Lambrechts-Woluwe, Verbrande Molen Standaardmolen
Emmanuel Mounierlaan 10. N 50,85278 O 4,43333
Opgetrokken in Esplechin in 1767. Overgebracht naar in 1960. In 1980 vernield door brandstichting en in 1988 heropend na heropbouw. Maalvaardig
Open/info: T 02/762.62.11

Molendag Vlaams-Brabant

eerste zondag van september van 10 tot 18 u.